

PRIPREMA DJECE ZA POLAZAK U ŠKOLU

Početak školovanja za dijete je jedno od najznačajnijih razdoblja u njegovu životu. Pred njega će se iz dana u dan postavljati sve veći zadatci. Upoznavat će mnogo novih vršnjaka i odraslih, brzo širiti svoja znanja o svijetu oko sebe i samom sebi. Dijete će u školi naći brojne prilike za provjeru svojih sposobnosti i njihovo razvijanje. Naša je zajednička obveza omogućiti mu svestrani razvitak, stvaranje pozitivne slike o sebi, izgradnju povjerenja u sebe i svoje mogućnosti kao i povjerenje u ljude.

To je razdoblje novih izazova za dijete i obitelj.

- Za dijete: prilagodba novim pravilima ponašanja: sjedenje na jednom mjestu duže vrijeme, praćenje aktivnosti do kraja, dolazak na početak nastave, procjenjivanje sposobnosti učenja i izvršavanja zadataka, školske odgovornosti, provjera djetetovih socijalnih, emocionalnih, intelektualnih i drugih sposobnosti.

SPREMNOST ZA ŠKOLU

- Zakonska osnova: kronološka dob (djeca koja do 31. ožujka navršše 6 godina).
- Kako bi bilo spremno za školu, dijete mora biti spremno zdravstveno, tjelesno, psihomotorički, intelektualno, govorno, socijalno i emocionalno.

ŠTO JE KORISNO PRIJE POLASKA U ŠKOLU

- Poticati samostalnost u brizi za sebe: kulturno-higijenske navike: pri jelu, oblačenju, korištenju WC-a, pranju i brisanju ruku, u brizi za svoje stvari...
- Cilj: razviti svijest o svakodnevnim potrebama i njihovom izvršavanju.

- Naučiti neke važne stvari: ime i prezime (svoje i roditelja), adresu i broj telefona, gledanje na sat, otključavanje/zaključavanje vrata te kulturno ophođenje...

PRIPREMA DJECE ZA ŠKOLU OBUHVAĆA:

- vježbanje hotimične pažnje (upućivanjem na sadržaje iz svakodnevnog života)
- razvijanje sposobnosti opažanja i promatranja (poticati djecu da detaljno pričaju o svemu što vide - prilikom šetnje, igre, razgovor nakon posjeta kazalištu, kinu i sl.)
- vježbe koncentracije (kod rješavanja raznih zadataka, kao i kod svakodnevnih aktivnosti kao što su oblačenje, pospremanje svojih igračaka, odjeće i sl.)
- stvaranje pozitivne slike o sebi - razvijanje socioemocionalnih vještina
- stvaranje radnih navika i razvijanje kulturno - higijenskih navika

POTICANJE PSIHOMOTORNIH VJEŠTINA

- sazrijevanje (igre loptom, skakanje preko užeta, penjanje, trčanje, ali i samostalno oblačenje, zakopčavanje - fina motorika)
- psihomotorne vještine - pridonose razvoju motornih vještina, bogaćenju senzomotornih iskustava i funkcija, socijalnom razvoju (vježbanjem u paru i s grupom djece potrebna je međusobna suradnja)

GRAFOMOTORIKA

- Vježba modeliranja tijesta/plastelina, slaganje lego kockica, nizanje, slikanje, crtanje, rezanje škarama...
- Pravilno držanje olovke, jasne linije i pritisak olovke po papiru.
- Sposobnost orijentacije na papiru, sposobnost vidne percepcije (po uzorku zna povlačiti linije od crte do crte, od točke do točke, ravne, kružne i valovite linije, precrtati likove: krug, trokut, kvadrat, romb).
- Zna napisati svoje ime velikim tiskanim slovima.

SPOZNAJNE VJEŠTINE

- vidno razlikovanje (uočavanje razlika među predmetima i oblicima)
- usvajanje vremenskih (jučer - danas - sutra, prije - poslije) i prostornih odnosa (lijevo - desno, ispred - iza, gore - dolje)

MATEMATIČKE VJEŠTINE

- usvajanje pojma - broj - (ne mehaničko brojanje)
- određivanje odnosa među predmetima (veće, manje, jednako)
- razvrstavanje prema boji, obliku, vrsti...
- uočavanje što je slično, a što različito na tri primjera (geometrijski lik, slova, brojevi)

POZNAVANJE BOJA: imenovanje osnovnih boja

RAZVIJENOST PAŽNJE

- Kod predškolske djece pažnja je uglavnom nehotična (spontana).
- Dijete se može koncentrirati na aktivnost koja mu nije privlačna 15-20 minuta.

ČITANJE PRIJE POLASKA U ŠKOLU?

Najvažnije: raščlanjivanje riječi u glasovne i vizualne jedinice.

Raščlanjivanje u glasove (analiza: n-o-s; p-u-ž; r-i-b-a,...).

Povezivanje glasova u riječ (sinteza: nos).

Ponuditi materijal - slikovnice, olovke, bojice, slovarice, slagalice sa slovima puzzle, memory kartice.

PRIPREMA KROZ IGRU - SAVJETI ZA RODITELJE

Polazak u školu pred dijete stavlja određene zahtjeve te je dobro pripremiti se na njih, i to što ranije. Najugodniji način za pripremu je upravo igranjem.

- Vlastiti primjer roditelja.

- Biti dosljedan u svom odnosu prema djetetu.
- Čak i kad ste ljuti na dijete, pokažite mu ljubav i poštovanje.
- Razvijajte djetetovu samostalnost zaduživanjem za neke jednostavne zadatke (postavljanje stola, spremanje igračaka i sl.).
- Postupno uvodite aktivnosti koje se odvijaju u sjedećem položaju kako biste ga na njih naviknuli.
- Imajte realistična očekivanja (ni previsoka, ni preniska) kojima ćete svom djetetu poslati poruku da je vrijedno i sposobno. Na taj način očuvat ćete njegovo samopoštovanje i pozitivnu sliku o sebi.
- Potičite dijete na crtanje i bojanje kako bi razvijalo finu motoriku potrebnu za usvajanje vještine pisanja.
- Igrajte se društvenim igrama jer ne samo da se usvajaju određene sposobnosti (pažnja, pamćenje, mašta ...), već se dijete uči poštivanju pravila, adekvatnom načinu izražavanja sreće zbog uspjeha kao i podnošenju neuspjeha. Igre poput pamćenja niza brojeva (unaprijed i unatrag), pitalice i zagonetke pomažu razvoju namjernog pamćenja.
- Poticanjem djeteta na prepričavanje događaja ili priča razvijate njegove vještine komuniciranja.
- Dok zajedno gledate filmove ili čitate priče, razgovarajte o postupcima likova jer na taj način kod djeteta razvijate empatiju.
- Razvijati samopouzdanje pohvalama djetetu za dobro napravljeno.
- Učiti dijete da se zna zauzeti za sebe te da zna prihvatiti neuspjeh (kontrola emocija) te da se druži i dijeli stvari s prijateljima. Da se zna dogovarati i držati pravila.

PRED SAM POLAZAK U ŠKOLU

- Zajedno s djetetom obaviti kupnju školske torbe i školskog pribora.
- Osigurati radni prostor (uredite s djetetom njegov radni kutak te ga navikavajte da se sam brine o njegovoj urednosti).
- Obavijestiti dijete o promjenama u njegovom životu koje će se dogoditi kada krene u školu. (npr. dio dana će ostajati sam u kući, raspored aktivnosti tijekom dana)
- Uputiti dijete na osobe koje mu mogu pomoći u slučaju potrebe dok je samo kod kuće.
- Tijekom ljeta češće prošećite s djetetom putem do škole i ukazujte na sigurno ponašanje do škole.
- Prvih nekoliko dana neka netko prati dijete do škole radi osjećaja sigurnosti.
- Razgovarajte s djetetom što više, odgovarajte na njegova pitanja i podržavajte njegovu znatiželju za novim spoznajama.
- Važno je potaknuti dijete da se odmori od školskih aktivnosti na način koji mu najbolje pomaže da se opusti.
- Ostavite djetetu vrijeme za igru! Igra je djetetova stalna potreba koja ne prestaje polaskom u školu.
- Obilježite prvi dan polaska djeteta u školu - neka bude ponosno. Prvi dan nastave osigurajte dovoljno slobodnog vremena kako biste bili uz svoje dijete, pomogli mu u snalaženju u novoj sredini i zajedno s njim podijelili veselje i ponos zbog polaska u školu.

- Izbjegavati prijetnje školom i nikad ispred djeteta ne govorite negativno o učiteljici. Za eventualne primjedbe zatražite vrijeme razgovora s učiteljicom.

Korištena literatura:

M. Čudina - Obradović: Igrom do čitanja. Školska knjiga, Zagreb, 1996.

H. Likierman, V. Muter: Pripremite dijete za školu, Buševac, Ostvarenje

M. Čudina - Obradović: Spremnost za školu: višestrukost značenja pojma i njegova suvremena uporaba, Odgojne znanosti 10/2, 2008

Pedagoginja: Suzana Rajković, prof.